

Vader onbekend

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen

www.eenvoudigcommuniceren.nl

www.lezenvooriedereen.be

Vader onbekend is het vijftiende deel in de spannende, twintigdelige reeks *BoekenBoeien*. In deze serie zijn woorden verwerkt uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*. Leerlingen maken zo spelenderwijs kennis met woorden die van groot belang zijn bij de schoolvakken biologie, economie, wiskunde, natuurkunde en mens & maatschappij. De reeks *BoekenBoeien* bevat alle 1600 woorden uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*, gemiddeld 80 woorden per deel. **In *Vader onbekend* staan woorden uit de categorie wiskunde en de categorie algemeen.**

De *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* is samengesteld door het Instituut voor Taalonderzoek en Taalonderwijs Amsterdam (ITTA), onderdeel van de Universiteit van Amsterdam, in opdracht van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Amsterdam. Meer informatie: www.itta.uva.nl.

De serie *BoekenBoeien* is breed inzetbaar, en leent zich uitstekend voor zowel individueel als klassikaal en/of schoolbreed lezen. Drie keer per week twintig minuten lezen is voor leerlingen al voldoende om vooruitgang te boeken in leesvaardigheid en tekstbegrip.

www.boekenboeien.nl | www.boekenboeien.be

Naar een idee van Marian Hoefnagel en Helene Bakker

Tekst: Helene Bakker

Vormgeving: Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

© Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam

Eerste druk: 2012

Tweede druk: 2017

Derde druk: 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 152 8

Vader onbekend

Helene Bakker

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Voorwoord

Welkom bij *BoekenBoeien*: twintig spannende boeken die lekker makkelijk lezen. *BoekenBoeien* is geen gewone boekenreeks, er is iets bijzonders mee aan de hand. In elk verhaal staan namelijk ongeveer 80 woorden uit de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo*.

In de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* staan woorden die je nodig hebt om de lessen op school goed te snappen. En voor later zijn ze natuurlijk ook handig.

De schooltaalwoorden in dit boek staan *schuingedrukt*. Sommige woorden ken je misschien al. Of je begrijpt de betekenis zodra je de rest van de zin leest. Zitten er woorden tussen die je nog niet kent? Zoek dan de betekenis op in de woordenlijst. Die vind je op bladzijde 74.

In totaal bestaat de *Basislijst Schooltaalwoorden umbo* uit 1600 woorden. Ze zijn ingedeeld in zes categorieën: algemeen, wiskunde, biologie, natuurkunde, economie en mens & maatschappij. In *Vader onbekend* staan woorden uit de categorie wiskunde en de categorie algemeen.

Wist je dat lezen makkelijker wordt als je het vaak doet? Met drie keer twintig minuten per week merk je al een groot verschil. En de reeks *BoekenBoeien* bestaat uit maar liefst twintig delen. Dus mogelijkheden genoeg om te oefenen.

1. Ziek

Ademt hij nog wel? Angstig kijkt Joost naar zijn vader. Het zal toch niet nu gebeuren, net nu zijn moeder even een boodschap doet.

Hij buigt zich voorover tot heel dicht bij het gezicht van zijn vader. Gelukkig, hij hoort een zachte ademhaling. Vlug pakt hij het drinkbekertje en probeert zijn vader een beetje te laten drinken. Dat helpt, weet hij. Met een beetje vocht komt zijn vader weer bij. Het lijkt wel of zijn vader nu lacht. Joost ziet ook het dekbed weer *regelmatig* op en neer gaan. Dat betekent dat zijn vader weer normaal ademhaalt.

Opgelucht legt Joost het bekertje in de wasbak en *vervolgens* schuift hij zijn stoel weer naast het bed.

Hij staart een paar minuten naar het gezicht van zijn vader.

Gek toch, denkt hij, mijn vader ziet er helemaal niet ziek uit, alleen een beetje bleek. Heeft hij wel kanker, gaat hij wel dood? Is dit geen *misverstand*? Dokters kunnen zich toch ook vergissen?

Het lijkt of zijn vader gedachten kan lezen, want ineens opent die zijn ogen en met een opmerkelijk heldere stem zegt hij: 'Joost, jongen, ben je alleen?' 'Ja, vader. Mama haalt even een paar boodschappen. Ze is zo terug.'

'Luister Joost. Je moet nog iets weten, voordat ik doodga.'

Ik wil niet dat je moeder het in haar eentje aan jou moet vertellen, of dat je er toevallig achter komt. Zie je de linnenkast? Op de bovenste plank, links achterin, moet een groen metalen geldkistje staan. Pak dat. Nog niet openmaken. Dat mag straks, als je moeder erbij is.'

Joost kijkt zijn vader vol verbazing aan. Wat is dit? 'Achter de lakens of baddoeken ligt het. Kijk maar', moedigt zijn vader hem aan.

Joost schuift zijn stoel naar de linnenkast, doet de linkerdeur open en gaat op de stoel staan. Op de bovenste plank liggen inderdaad allemaal lakens. Hij probeert met zijn arm achter de stapel te komen. Maar in plaats van een geldkistje te voelen, hoort hij iets breken. De plank hangt ineens scheef in de kast en de stapel lakens schuift in zijn *geheel* naar voren. Met zijn hoofd kan hij de lakens nog net *tegenhouden*.

'Gooi die lakens maar op de grond', hoort hij zijn vader zeggen. En: 'Die plank hangt op een paar van die plastic pennetjes die snel *afbreken*.'

Joost pakt de stapel nu met zijn handen beet, draait zijn hoofd weg en laat de stapel los.

'Au!' Nog voordat de lakens op de grond liggen, glijdt het geldkistje naar beneden, tegen zijn hoofd aan.

Zijn vader glimlacht.

2. Het kistje

‘Maak maar open, Joost.’

Moeder zit op de rand van vaders bed en Joost zit aan de andere kant op een stoel.

Joost draait het sleuteltje in het slotje om. Hij vindt het maar spannend.

‘Kijk eerst maar wat erin zit’, hebben zijn ouders net gezegd. ‘Daarna praten we erover.’

Als hij het deksel omhoogtrekt, ziet hij geen goud of zilver ... alleen een dikke bruine envelop, met daarop in sierlijke letters geschreven ‘Joost Joris’, zijn twee voornamen. Voorzichtig pakt hij de envelop. Er ligt nog iets onder: een piepklein armbandje met witte kraaltjes. En op elk kraaltje ziet hij een blauwe letter. ‘Joost Joris’ staat er op het armbandje.

‘Van mijn geboorte?’, vraagt hij.

Hij kijkt naar zijn vader en moeder en ziet dat zij de hand van zijn vader vastpakt.

‘We wilden eigenlijk dat je dit al lang zou weten, Joost,’ begint zijn moeder zenuwachtig, ‘maar steeds stelden we het uit. En *hoe* langer we het uitstelden, *des* te moeilijker vonden we het om te zeggen. Maar nu ... nu moet je het toch weten.’

En dan zegt zijn vader met een hese stem:

‘Wij zijn je echte ouders niet, Joost. We hebben je geadopteerd.’

Joost weet niet wat hij hoort. Geadopteerd. Hij!

Zijn moeder zegt zachtjes: 'In die envelop zitten jouw papieren: je geboortebewijs en de adoptiepapieren. Kijk maar.'

Maar Joost kijkt niet. Hij is nog steeds sprakeloos. Zijn ouders kijken hem gespannen aan. Even blijft het stil.

Dan verbreekt zijn moeder de stilte: 'Je biologische moeder wist al voor je geboorte dat ze jou af zou staan. En wij wilden heel graag een baby'tje. Toen hebben de Kinderbescherming en Jeugdzorg, samen met iemand uit het ziekenhuis waar jij geboren bent, *geregeld* dat jij bij ons kwam. Dat gebeurt vaker, hoor. Je bent echt geen *uitzondering*.'

Joost zucht. Hij weet niet wat hij moet zeggen. Hij heeft dus ouders die niet zijn ouders zijn.

Dan doet hij de envelop open en pakt de papieren eruit. Terwijl hij door de papieren bladert, hoort hij zijn vader fluisterend zeggen:

'Lieve jongen, dit *houdt* niet *in* dat wij nu ineens andere mensen zijn. Wij houden *oneindig* veel van je, dat moet je goed weten.'

Hij kijkt op en ziet dat zijn vader zijn ogen weer gesloten heeft. Zijn bleke gezicht is weggezakt in het kussen.

Bezorgd kijken hij en zijn moeder elkaar aan.

Niet doodgaan, niet nu!, schiet het door Joost heen.

Vlug legt hij de papieren en het kistje op de grond en met een hand op zijn vaders voorhoofd zegt hij:

'Pap, je bent de beste vader van de wereld, geloof me. Ik ben aan jou *gehecht* en ... en ...'

Zijn vader opent zijn ogen weer en vult hem zowaar aan: 'Toch ook aan mama?'

'Ja, natuurlijk.'

'Goed zo, jongen. Zorg goed voor haar.'

Joost ziet de tranen in zijn moeders gezicht en ook hijzelf moet nu huilen.

Hij streelt zachtjes een wang van zijn vader.

'Ga jij maar wat brood eten, Joost', zegt zijn moeder.

'Ik blijf hier. O ja, en neem het kistje en de papieren mee naar je kamer.'

Als Joost op zijn tenen de kamer uitloopt, kijkt hij nog één keer om.

Zijn vader heeft zijn ogen weer dicht; zijn moeder streelt zijn handen. Samen wachten ze stilletjes op wat komen gaat.

3. Een week later

Joost zit op zijn kamer en denkt terug. 'Gecondoleerd met je vader, Joost.' Hoe vaak heeft hij dat vandaag al niet gehoord. Een hele rij familie, vrienden, collega's, mensen uit de straat is langs hem en zijn moeder geschuifeld. Hij kende de meeste mensen niet. Toch hebben ze hem allemaal een hand gegeven en bijna alle vrouwen hebben hem gekust. Dat zoveel mensen afscheid kwamen nemen van zijn vader, dat had hij van *tevoren* niet kunnen bedenken. Ze moesten eens weten dat zijn vader niet eens zijn echte vader is!

Beneden hoort hij zijn moeder lopen. De hele dag heeft ze, net als hij, niet gehuild. De tranen kwamen bij allebei toen ze 's avonds terug waren in het lege huis. Toen ze beseften dat vader voor altijd *afwezig* zou zijn. Een tijdje hebben ze naast elkaar op de bank gezeten. Toen is hij naar boven, naar zijn kamer gegaan.

Het kistje met de papieren staat op zijn bureau. Hij heeft er nog maar één keer heel kort ingekeken sinds zijn vaders dood. Zijn geboortebewijs zit erin en de adoptiepapieren. Maar die papieren waren niet te lezen. Er stonden zulke moeilijke woorden in, dat hij bijna alles moest *overslaan*. Eigenlijk wil hij helemaal niet weten wat er allemaal instaat. Wat heb je nou aan ouders die je afstaan? Dat zijn vast heel stomme mensen.

Nu heeft hij tenminste een fijne vader gehad. En hij heeft nog steeds een fijne moeder.

Joost kijkt nog eens naar het kistje. Zal hij het weggooien? Net doen of hij het niet weet?

Nee, denkt hij dan, dat kan niet. Zijn vaders laatste wens was dat hij zou weten dat hij geadopteerd is. *Strak* blijft hij naar het kistje staren.

Misschien weet iedereen wel dat ik geadopteerd ben. Alleen ik niet, denkt hij somber. Ik zie er met mijn witte haar ook zo anders uit. *In vergelijking met mij* is mijn hele familie donker. En nu pas begrijp ik dat. Mijn familie is niet mijn echte familie. Ik heb een andere vader en moeder.

Hij pakt het kistje nog eens op en bekijkt het van alle kanten. Hij is toch wel nieuwsgierig.

Namen, die wil hij eigenlijk wel weten. De namen van zijn biologische vader en moeder.

Hij opent het kistje en pakt de adoptiepapieren eruit. Nu pas ziet hij dat de blaadjes niet *willekeurig* door elkaar liggen, maar dat ze *geordend* zijn op datum. Onderop ligt een blaadje met zijn geboortedatum, daarna blaadjes van twee weken later en bovenop liggen papieren met stempels van een jaar later. De *dikte* van het stapeltje valt hem eigenlijk wel mee. Een stuk of twintig blaadjes. Als hij *systematisch* elke dag een bladzijde zou lezen, dan zou hij over een paar weken klaar zijn. Hij bladert de stapel nog eens door. Nee, denkt hij, toch maar niet. Die woorden zijn veel te moeilijk. Het *dient* ook nergens *voor* om alles te lezen.

Hij kijkt naar het onderste blaadje. *Gemeente Arnhem*, staat erboven.
Hij ziet zijn geboortedatum en zijn eigen naam staan, 'Joost Joris'.
Achter moeder is niets ingevuld en achter vader ook niet.
Onderaan staat 'aangegeven door A. Vergeer, verpleegkundige'.

Het blaadje daarna is van de rechtbank in Arnhem. *Naar aanleiding van*, zo begint de tekst. Met zijn wijsvinger glijdt hij zonder echt te lezen over de *regels* heen, op zoek naar een naam.
J.W. de Bruin, rechter, leest hij. Nou dat zal zijn moeder niet zijn.
Joost Joris, zijn eigen naam, komt hij halverwege de bladzij tegen. En dan in de regel daaronder 'Janne van Woerden'.

4. Janne van Woerden

Joost zijn hart begint harder te kloppen. Hij leest:
JANNE VAN WOERDEN, LEEFTIJD 18 JAAR, WOONACHTIG
IN DE GEMEENTE LISSE, VERKLAART HIERBIJ *ONGESCHIKT*
TE ZIJN VOOR HET MOEDERSCHAP EN AFSTAND TE DOEN ...

Hij leest de zin *nogmaals*, want hij kan het bijna niet geloven. Maar het staat er echt: 'Janne van Woerden' heet z'n echte moeder, uit Lisse.

Ze kon dus niet voor hem zorgen.

En zijn vader dan? Hij ziet nergens een andere naam op het blad. Omdat de tekst *doorloopt* naar de volgende bladzijde kijkt hij ook daarop. Maar nergens ziet hij een naam die van zijn vader zou kunnen zijn. Alleen onderaan staan drie namen met handtekeningen:

J.M. van Dam, Raad voor de Kinderbescherming,

J.W. de Bruin, rechter,

J. van Woerden, afstandsmoeder.

Plotseling hoort hij stappen op de trap. Zijn moeder komt naar boven. Vlug stopt hij de papieren terug in het kistje. Maar nog voordat hij het weg heeft kunnen zetten, staat ze al in zijn kamer.

'Ik heb warme melk met honing gemaakt, om te slapen. Kom je nog even beneden?', vraagt ze.

Dan pas ziet ze dat Joost het kistje in zijn handen heeft.

Ze zegt niets, kijkt hem met een bedroefde blik aan, draait zich om en loopt de kamer uit.

Als Joost even later beneden is, zit ze in de keuken te huilen.

‘Sorry, Joost, sorry’, snottert ze. ‘Ik zag je net zitten met dat kistje.

Ik ... ik ... heb het er de hele week niet met je over gehad.’

‘Dat is helemaal niet erg, mam. Het is toch vanzelfsprekend dat we niet over dat kistje hebben gepraat. We waren allebei hartstikke bedroefd om papa’s dood en jij moest de hele week zo veel regelen.’

‘Ja, maar ...

‘Ik heb de hele week het kistje niet aangeraakt’, liegt hij een beetje. ‘Nu net, vlak voordat jij bovenkwam, heb ik er even in gekeken. Maar eigenlijk interesseert het me niet.

Welke moeder staat nou haar baby af? Die moet toch een slecht mens zijn?’

‘Zeg dat niet, Joost. Ze was veel te jong. Ze kon gewoon niet voor je zorgen.’

‘En mijn vader dan?’

‘Die is onbekend.’

Even is Joost stil. Hij probeert zich iets voor te stellen bij zijn onbekende vader.

Dan zegt hij: ‘Ik zag vandaag wel welke *invloed* mijn biologische ouders op mij hebben gehad.’

‘O, ja? Wat zag je dan?’

‘Mijn witte haar. Niemand van al die mensen die kwamen condoleren heeft haar zoals ik.’

‘Iedereen noemde jou vroeger ook altijd witkopje.’

‘Iedereen weet natuurlijk ook dat ik geadopteerd ben?’

‘Hoe kom je daar nou bij. Natuurlijk niet.

Alleen je grootouders en tante Jet weten het.

Verder niemand.

Maar luister, Joost. Als jij contact wilt zoeken met je biologische moeder, dan vind ik dat goed, hoor.

Haar naam ...’

‘Mam, laten we alsjeblieft over die vrouw ophouden’, onderbreekt Joost zijn moeder.

‘Ik ben blij dat jij mijn moeder bent en dat papa mijn vader was. Waar heb je die melk met honing?’

Een paar minuten later is Joost weer boven op zijn kamer. Voordat hij in bed stapt, bergt hij het kistje in zijn kast op, achter zijn truien. Dat is een betere plek dan op zijn bureau. Want het zal hem toch niet gebeuren dat een van zijn vrienden ineens dat kistje in de gaten krijgt.

Het duurt lang voordat hij in slaap valt. Gedachten en beelden dwarrelen door zijn hoofd: hij ziet zijn dode vader in de kist liggen, hoort flarden van toespraken, ziet een vrouw haar baby weggeven, en probeert te bedenken waarom hij net zijn moeder niet liet uitpraten. Toen ze de naam wilde zeggen van zijn echte moeder, schrok hij gewoon. Houd daarover op, of zo, had hij gezegd. Alsof hij de naam Janne van Woerden niet wilde horen uit haar mond. Gek is dat.

Dan schiet hem te binnen dat hij niet de enige uit zijn klas is die geadopteerd is. Limei, die ook! Zij komt uit China en is door Nederlandse ouders geadopteerd. En dan is er nog Sara uit een andere klas. Die komt uit Colombia, en Jack uit Vietnam.